

Správa o činnosti Štátneho archívu v Bytči za rok 2012.

Personálny stav:

Štátny archív mal v roku 2011 14 systemizovaných zamestnaneckých miest, z toho bolo 9 miest v stálej štátnej službe a 5 vo verejnom záujme. Všetky miesta boli obsadené.

Zloženie zamestnancov podľa vzdelania bolo:

Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa - 6 pracovníkov

Stredoškolské a nižšie vzdelanie - 8 pracovníkov.

Na odborných archívnych činnostiach sa podieľalo 14 pracovníkov, ktorí spoločne vyčerpali vo vykazovanom roku na archívne činnosti 3117 dní a na činnosti na úseku správy registratúry 150 dní.

Rozpis čerpania pracovných dní v jednotlivých kapitolách odborných činností:

Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov	50 dní
Evidencia archívneho dedičstva SR	30 dní
Ochrana archívnych dokumentov	122 dní
Filmotéka	5 dní
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	435 dní
Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská a správna agenda)	1000 dní
Príručná odborná archívna knižnica	50 dní
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	75 dní
Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna agenda	978 dní
Správa informačných technológií	222 dní

Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov.

Archív eviduje 277 pôvodcov, z toho 22 so zriadeným archívom. U desiatich pôvodcov sa vykonal výkon štátneho odborného dozoru uloženia archívnych dokumentov:

1. CBA, a.s. Považská Bystrica, 23.3.2012
2. Krajský stavebný úrad Žilina, 29.3.2012
3. Krajský lesný úrad Žilina, 29.3.2012
4. GiTy Slovensko, a.s. Martin, 4.4.2012
5. Slovenské komorné divadlo, Martin, 4.4.2012
6. AVC Raková, a.s. Raková, 10.4.2012
7. Prima banka, a.s. Žilina, 20.6. 2012
8. ST.NICOLAUS, a.s. Liptovský Mikuláš, 3.10.2012
9. Krajský úrad životného prostredia Žilina, 10.10.2012

10. Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Žilina, 18.10.2012

V rámci kontrol sme sa zamerali aj na úsek správy registratúry kontrolovaných subjektov. V priebehu jednotlivých kontrol neboli zistené zásadné nedostatky vo vedení správy registratúry u jednotlivých pôvodcov, ani v plnení ustanovení Zákona č. 395/2002 Z.z. o archívoch a registratúrach v znení neskorších právnych predpisov.

V roku 2012 sme po vyradovacom konaní a ukončení činnosti pôvodcov prevzali 66,37 b.m. archívnych dokumentov:

1. Vodné dielo Žilina, a.s. v likv. Trenčín, 1993-2003, 1,89 b.m.
2. Select International, a.s. Čadca, 1993-2005, 0,12 b.m.
3. SPACEJOIST SLOVAKIA, a.s. Žilina, 1998-2010, 1,25 b.m.
4. COLMET Slovakia, a.s. v konkurze, Považská Bystrica, 1960-2008, 2,62 b.m.
5. SUPRABAL-SACKS, a.s. v likv. Ružomberok, 2001-2004, 0,12 b.m.
6. Krajský úrad v Žiline, 1996-2007, 60,37 b.m.

V sledovanom roku sme pokračovali v dopĺňaní elektronickej evidencie pôvodcov.

Evidencia archívneho dedičstva

Archív evidoval 683 archívnych súborov, ktoré tvorilo 7509,71 b.m. archívnych dokumentov. Z uvedeného množstva bolo 5 archívnych súborov, ktoré spravoval štátny archív na základe depozitnej zmluvy a 22 archívnych súborov, ktoré boli uložené u pôvodcov. V rámci akvizičnej činnosti archív získal 0,35 b.m. archívnych dokumentov. Jeden archívny súbor získal archív darom. Úbytok archívnych dokumentov, ktorý vznikol len na základe vnútorného vyradovania sprístupňovaných archívnych fondov bol 0,5 b.m.

Ochrana archívnych dokumentov

Archív sídli v objekte renesančného zámku, postaveného v rokoch 1571-1574. Celková úložná kapacita archívnych depotov sa už takmer naplnila. Rekonštrukčné práce na objekte v roku 2012 nepokračovali.

Pracovníci venovali sústavnú pozornosť sledovaniu teploty a vlhkosti v depotoch, uloženiu a kontrole fyzického stavu archívnych dokumentov. V mikrosnímkaní a fotografovaní archívnych dokumentov sa nepokračovalo, nakoľko činnosť fotolaboratória bola obmedzená pre poruchovosť jednotlivých zariadení.

Filmotéka

Vo filmotéke bolo uložených 682 kusov mikrofilmov konzervačných kópií a 729 kusov mikrofilmov študijných kópií. Pravidelne sa vykonávala kontrola fyzického stavu kópií.

Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov (6395,26 b.m.) k 31. decembru sledovaného roka bol:

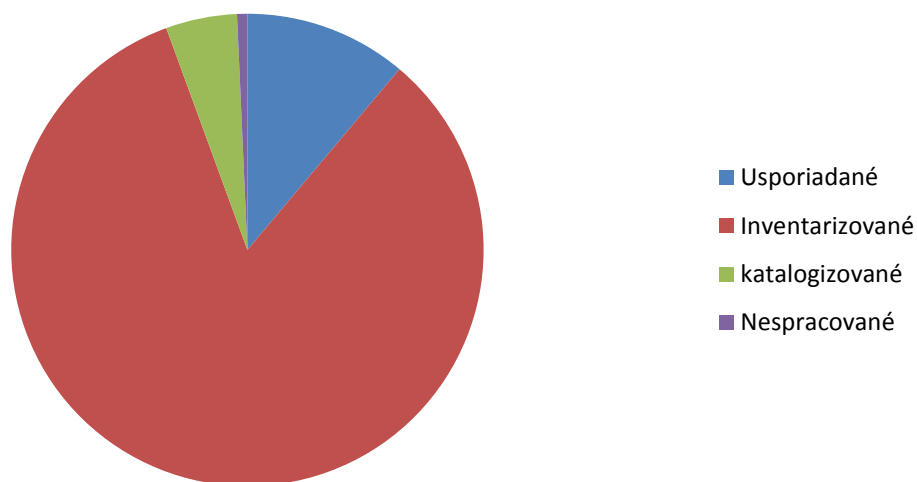
Usporiadané: 711,99 b.m.

Inventarizované: 5326,1 b.m.

Katalogizované: 312,13 b.m.

Nespracované: 45,04 b.m.

Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

V roku 2012 sme inventarizovali 22 b.m a reinventarizovali 11 b.m. Do plánu boli zaradené fondy:

Trenčianska župa, súdne písomnosti 1541-1848

Slúžnovský úrad Bytča 1864-1922

Krajský národný výbor v Žiline 1949-1960, odbor školstva

Krajský národný výbor v Žiline, predseda 1949-1960

Pracovníci pri sprístupňovaní fondov pracovali s aplikáciou BACH – inventáre, ktorá v súčasnosti obsahuje 4125 záznamov. Postupne sa pripravujú analytické archívne pomôcky. Nakoľko spracovávané fondy sú rozsiahle, práca je rozplánovaná na niekoľko rokov. Okrem toho sme dopĺňali záznamy v aplikáciách BACH Scan (78 záznamov) a BACH-predarchívna (1090 záznamov).

Prístup k archívnym dokumentom

V roku 2012 náš archív navštívilo 440 bádateľov (z toho 27 zahraničných) a zaznamenali sme 1138 bádateľských návštev. Už tradične sa najviac bádateľov venovalo štúdiu genealógie, dejinám rodov a osobností (606 návštev). 192 návštev bolo za účelom štúdia regionálnych dejín, topografie, dejín spolkov a cechov. Ďalší bádatelia sa zamerali na štúdium dejín

hospodárstva, vojenstva, zdravotníctva, cirkevným dejinám, dejinám športu, štátu a práva a pod. Medzi najštudovanejšie fondy patrila Zbierka cirkevných matrík, fondy žúp a slúžnovských úradov, rodov a panstiev, orgánov štátnej správy a súdov. Pre bádateľov sme vyhotovili 2988 kópií archívnych dokumentov.

Bádateľom sme na štúdium predložili 814 jednotlivých archívnych dokumentov, 676 škatúl, 257 fasciklov a 742 mikrofilmov. Je to činnosť často i fyzicky náročná a nemenej náročná z časového hľadiska, nakoľko každý archívny dokument musí byť pred predložením v študovni opaginovaný.

Na úseku prístupu k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia, alebo kópie na základe písomnej žiadosti sme vybavili 445 žiadostí (48 zahraničných), v rámci ktorých sme vydali 2959 výpisov, odpisov, potvrdení alebo kópií. Vypracovali sme 65 rešerší z archívnych dokumentov, predovšetkým genealogických.

V roku 2012 archív vybral správne poplatky v zmysle zákona č. 145/1995 Z.z. a poplatky za služby archívu v celkovej sume 6508,57 €.

Príručná odborná archívna knižnica

Evidovali sme 13 372 zväzkov. V roku 2012 sme získali (výlučne darom) 48 zväzkov, ktoré boli zaevidované a katalogizované. Príručnú knižnicu využívali predovšetkým pracovníci archívu, v určitej miere aj bádatelia. Vypožičalo sa celkom 75 zväzkov kníh a časopisov.

Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť

Pracovníci publikovali 5 odborných štúdií, 4 posudky a spolupracovali na príprave viacerých monografií obcí. Pripravili sme 2 prednášky s historickou tematikou (Českí exulanti v Žiline a okolí, Štátny archív v Bytči a jeho sídlo). Pre záujemcov (spolu 941 osôb) sme pripravili 36 exkurzií do archívu. Spolupracovali sme vo viacerých prípadoch s médiami – televízia, rozhlas ako i s mnohými inštitúciami a školami (UK Bratislava, Žilinský samosprávny kraj, Žilinská univerzita, Slovenská národná knižnica, SAV – historický ústav a pod.).

Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické a administratívne práce

Pracovníci sa zúčastnili viacerých vzdelávaní organizovaných zamestnávateľom (Rozbor a preklad cudzojazyčných odborných archívnych textov – nemecký jazyk, Odborný seminár k metodike výkonu štátneho odborného dozoru podľa §28 Zákona 395/2002, Odborný seminár Výnos MV SR č. 525/2011 o štandardoch pre elektronické informačné systémy na správu registratúry). Príslušní pracovníci boli prítomní na poradách riaditeľov (celoštatných i regionálnych), na zasadnutiach akvizičnej komisie, metodickej komisie, názvoslovnej komisie Obvodného úradu v Bytči, ako i na pracovných stretnutiach k záveru účtovného roka a poradách predarchívnej starostlivosti.

Organizačná a riadiaca práca sa orientovala predovšetkým na prípravu a plnenie plánu práce, čo zahŕňalo pracovné porady, ale aj individuálne konzultácie s pracovníkmi. Do tohto úseku našej činnosti spadalo aj materiálno-technické zabezpečenie, ochrana a údržba budovy a pod.

V pôsobnosti Štátneho archívu bolo 6 pobočiek (Čadca, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Martin, Považská Bystrica a Žilina). Archív bol vnútornou organizačnou jednotkou Ministerstva vnútra a zabezpečoval ekonomickú agendu aj za svoje pobočky. V roku 2012 bolo celkové čerpanie rozpočtu (okrem miezd) 53 989,20 €. Medzi najväčšie už položky už tradične patrili platby za energie 11 383 €, poštovné 2 036,32 €, vodné, stočné 2 196,29 € a všeobecné služby 12 948,24 €.

V rámci administratívnej agendy sme zaevidovali 606 spisov /2111 záznamov.

Správa informačných technológií

Bola zameraná na technické a programové vybavenie výpočtovej techniky. Bola to predovšetkým inštalácia, údržba výpočtovej techniky, ako aj odstraňovanie porúch, inštalácia programového vybavenia, zálohovanie dát, ale aj aktualizácia webových stránok štátneho archívu a jeho pobočiek.

PhDr. Jana Kurucarová
riaditeľka